

INFORMACIJOS

(17a) Weinheim/Bergstr. Postfach 233, Germany

Nr. 1 /104/

1955 m. sausio mėn. 13 d.

PLB Vokietijos Krašto Valdybos Informacijos yra Krašto Valdybos Organas, skiriamas spaudai rankraščio teisėmis.

Redakcijos, pasinaudojančios čia dedamomis žiniomis ir straipsniais, maloniai prašomos nurodyti šaltinį: PLB Vok. "Informacijos".

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ VOKIETIJOJE

Augsburgo Apylinkėje

Augsburge š.m. sausio 2 d. vargo mokyklos patalpose buvo suruošta vaikams eglutė. Su vaikučiais džiaugsmu pasidalinti susirinko ir jų tėvai. Valdybos pirmininkas, J. Balsys, nupasakojo vaikučiams Kalėdų šventės bei eglutės reikšmę, kurios metu Kalėdų senelis vaikučius lanko su dovanomis. Po to turiningą kalbą pasakė vargo mokyklos vedėja, p. Kulmanienė. Tik baigus jai kalbėti, pasibeldęs į duris įėjo ir Kalėdų senelis. Jis labai apsidžiaugė tokiu gausiu lietuviukų būreliu, tik vėliau apgailėstavo, kad ne visi moka lietuviškai. Senelis nupasakojo apie savo sunkią ir ilgą kelionę iš Lietuvos. Kad tik gerųjų laumių padedamas pasiekė Augsburgą, nes piktosios raganos kliudė. Senelis pagyrė lankančius vargo mokyklą, o pasikalbėjime su vaikučiais išpėjo, kad sekančiais metais kas nemokės lietuviškai, tie dovanų negausią.

Trys vargo mokyklos mokinės-sesutės seneliui pagrojo akordeonu.

Sausio 8 dieną Augsburge lankėsi Vokietijos Krašto Valdybos narys, p. Stp. Vykintas, kuriam Krašto Valdybos pavesta sudaryti naują vargo mokyklų programą. Ta proga, lydimas apylinkės v-bos narių, aplankė vargo mokyklą, kurioje mokosi 5 vaikučiai. Jis, susipažinęs su dėstomais dalykais, patikrino ir vaikučių išimokslinimą. Svečiui pagerbti tos pačios sesutės akordeonu pagrojo porą dalykėlių.

Hamburgo Apylinkėje

Visada solidarūs Hamburgo lietuviai, sumaniai pravedė Lietuvos Kariuomenės šventės minėjimą, kuriame dalyvavo ne tik Hamburgo, bet ir Pinnebergo ir net keli Lübecko lietuviai.

Minėjimas pradėtas pamaldomis už žuvusius ir mirusius karius, partizanus, savanorius-kūrėjus ir tautos darbuotojus. Po to iškilmingas posėdis buvo atidarytas savanorio kūrėjo E. Čerkaus, o Rendsburgo svečias Dr. L. Stelmokas pasakė reikšmingą kalbą, ragindamas kovoti su tremtinių gyvenime pasireiškiančiu nerangumu ir abejingumu, primindamas Tėvynėje likusias lietuves motinas, kurios savo pasišventimu turi būti mums sektinu pavyzdžiu.

Eilėraščius žaviai padeklamavo V. Pasekelytė, E. Mejerytė ir P. Pasekelis, o pabaigoje teisininkas P. Stoncelis, primindamas mūsų mintis ir pasiryžimus bėgant iš Lietuvos, paskaitė dviejų iš Lietuvos dabar per geležinę uždangą prasilaužusių lietuvių, Mirono ir Bakano, kalbas, pasakytas per Amerikos Balso radiją. Minėjimas baigtas Tautos Himnu.

Antroje dalyje susirinkusius linksmino lietuviškų plokštelių ir estų trio muzika, veikė bufetas ir loterija, kurių pelnas ėjo lietuvių vaikučių Kalėdų eglutei. Prie minėjimo organizavimo labiausiai prisidėjo Valaitis, Čerkus, Duseika, Lingienė, Okmanaitė ir Pieneliai bei kiti tautieji lietuviai.

Hanau Apylinkėje

Š.m. sausio mėn. 2 d. Hanau įvyko Kalėdų eglutė Hanau m. ir apylinkės lietuvių vaikams. YMCA kambarys prisirinko pilnas vaikų, jų tėvų ir svečių, kurių tarpe buvo Sielovados Tvarkytojas, Tėvas A. Bernatonis ir kt. Atvykus Kalėdų seneliui, vargo mokyklos mokiniai, vadovaujami mokyt. Br. Survilienės, prie uždegtos Kalėdų eglutės atliko gražią programą - pagiedojo kalėdinių giesmių, padainavo lietuviškų dainelių, pašoko porą tautinių šokių ir padeklamavo gražių eilėraščių. Neatsiliko ir tie, kurie tik neseniai pradėjo lietuviškai mokytis, jie irgi pasakė eilėraščių. Pasibaigus programai Kalėdų senis 52 vaikus apdovanojo BALFO maišeliais su saldumynais ir vaisiais, o mokyt. Br. Survilienė išdalino vargo mokyklos mokiniams Baltic Co Birutės saldinius ir Canados Liet. Katalikių Moterų D-jos ir Canados Lietuvių Darbininkų D-jos lėšomis nupirktą šokoladą. Vaikai ir tėvai liko dėkingi visiems geradariams-aukotojams, o T. A. Bernatonis gražiais žodžiais padėkojo mokyt. Br. Survilienėi už įdėtą trusą ir energiją ruošiant Kalėdų eglutę. Po to vaikai pažaidė, o tėvai su svečiais padainavo keletą lietuviškų dainelių. Tai buvo tikra Kalėdų šventė ir vaikams ir tėvams.

Hüttenfeldo Apylinkėje

Gruodžio mėn. pradžioje inž. Funkas skaitė mokslinę paskaitą tema "Egzistencializmas pagal Sartre". Po paskaitos diskusijose dalyvavo keli mokytojai.

Kalėdų antrą dieną gimnazijos tarnautojų ir mokytojų vaikūčiams buvo suruošta eglutė, kurioje dalyvavo ir tėvai bei svečiai.

Eglutės programėlėje mokyt. S. Antanaitis pasekė vaikams pasaką. Po to buvo pažaista, o Kalėdų senelis, kurį gražiai suvaidino mokyt. Snarskis, vaikučius apščiai apdovanojo.

Prieš pat Kalėdas vienas amerikiečių armijos dalinys paruošė vietas vaikučiams iš savo virtuvės skanūs pietus, su kalakutu ir amerikoniškais ledais, į kuriuos buvo pakviesti ir netoliese esančios Auerbacho seniūnijos lietuvių vaikučiai.

Lebenstedt-Salzgitter Apylinkėje

Sąmoningi šios apylinkės lietuviai rūpinasi ko iškilmingiau atšvęsti mūsų tautos šventes. Į Lietuvos Kariuomenės šventę susirinkę lietuviai išklause kpt. I. Apyrubio paskaitą apie mūsų kariuomenės kūrimąsi, jos augimą, laimėjimus ir ištikusią nelaimę su modernių piratų užpuolimu. Trepties lietuvių prelegentas pavadino irgi tautos kariais, kurie be šaunamųjų ginklų savo elgesiu ir veikla stovi Lietuvos sargyboje.

Vargo mokyklos mokiniai jautriai padeklamavo eilėraščių, o kelios mergaitės, vadovaujamos gabios jų amžiaus šokėjos Liorencaitės, išmokusios šokių vasaros stovykloje, pašoko tautinių šokių. Vitlybo vadovaujamas choras atliko gražių lietuviškų giesmių ir dainų. Apylinkės pirmininko K. Masiliūno pravestoji oficialioji dalis baigta Tautos Himnu.

Gyvai, bet visai darniai praėjo ir linksmoji antroji dalis su šokiais ir žaidimais, kurių metu sumaniai pasireiškė A. Bopkai-tis.

Weinheimo Apylinkėje

Trijų Karalių dieną neseniai įsteigtoji seniūnija suruošė pirmąjį savo pobūvį, kuriame dalyvavo svečiais Hüttenfeldo apylinkės v-bos nariai mok. Antanaitis ir mok. Petkevičius bei pirmą kartą po daugelio metų lietuvių tarpe iš rusų zonos atsikėlęs tautietis Sk. su žmona.

IŠ VASARIO 16 GIMNAZIJOS GYVENIMO

Prasidėjo mokslas

Kalėdų atostogoms pasibaigus, sausio 10 d. suvažiavo gimnazijos mokiniai ir punktualiai prasidėjo gimnazijoje mokslas.

Rėmėjų Ženkletis

Vasario mėn. numatomas išleisti Rėmėjų Ženkletis, metalinis, emaliuotas, nedidelio formato, prisegamas. Jis skiriamas tik nuolatiniams Vasario 16 Gimnazijos rėmėjams, jiems pagerbti ir atžymėti jų nenuilstamą pasiaukojimą lietuvių švietimo reikalui.

Gimnazijos Metraštis

Balandžio mėn. 1 d. numatomas išleisti, vieton trimėnesinių

Vasario 16 Gimnazijos biuletenių, Gimnazijos Metraščių su atsi-
skaitymais ir apyskaitomis už gimnazijos išlaikymui ir jos pasto-
gei sutelktas aukas ir su žiniomis bei straipsniais iš gimnazi-
jos gyvenimo bei rėmėjų būrelių veiklos. Metraščio redakcinę ko-
misiją sudaro gimn. direkt. Dr. Vl. Literiskis, A. Makarskas ir Dr. A.
Rukša. Lėšos metraščio išleidimui numatomos surinkti iš lietu-
viškų įmonių bei lietuvių verslininkų skelbimų.

Aukos Gimnazijos Namams

E. Likanderio, Chicago, vadovaujamas rėmėjų būrelis, pavyz-
dingas savo rūpestingai punktualiais įnašais, Kalėdų proga Gim-
nazijos Namams sudėjo aukų

§ 50.--

Detroito Lietuvių Tremtinių Draugija atsiuntė Gimnazijos Na-
mams per d-jos pirmininką A. Naruševičių, draugijos likvidacinio
susirinkimo nutarimu iš d-jos kasos aukų

§ 207,70 arba DM 871,24

Detroito Lietuvių Kultūros Klūbas per vyr. sk. Kodatienę at-
siuntė Gimnazijos Namams savo auką

§ 25.--

Did. Britanijos Lietuvių Sąjungos Leeds skyriaus 35 nariai
Gimnazijos Namams sudėjo ir pervadė aukų

£ 16.4.6.

POTVARKIAI BENAMIAMS UŽSIENIEČIAMS

Mokesčių reikalu

Nordrhein-Westfalijos finansų ministerio potvarkiu benamiai
užsieniečiai 1954 m. pajamų mokesčių atžvilgiu prilyginami vo-
kiečių pabėgėliams ir gali pasinaudoti paragr. 33a Einkommen-
steuergesetz privilegijomis.

Kaip įrodymas toms lengvatoms gauti galioja tarptautinis
vokiečių įstaigų išduotas pasas arba vadinamas "Fremdenpass".
Pabaltiečių tautiniai pasai tam reikalui nepripažįstami, nes pa-
baltiečiai, šalia savo tautinių pasų, gali išsirūpinti ir čia
paminėtus asmens dokumentus.

Darbo ir emigracijos galimybės

UN Augštojo Komisarų įstaigos tarpininkavimu pavieniai spe-
cialistai gali gauti darbo ir išemigruoti į įvairius kraštus.
Šiuo metu yra pasiūlymai:

- a/ jūrininkams Kolumbijos prekybos laivyne,
- b/ technikams Bolivijoje,
- c/ specialiams darbininkams Did. Britanijoje,
- d/ įvairiems specialistams britų kolonijų įstaigoje,
- e/ darbai Pakistane įvairiems specialistams.

- 5 -

Norintieji pasinaudoti šiais pasiūlymais turi išpildyti tam tikrus formulierus, kurie gaunami ir Krašto Valdyboje. UN Augštojo Komisarų įstaiga nusiskundžia, kad tos galimybės nėra išnaudojamos.

Europos Ūkio Taryba /OEEC/ nutarė papildyti savo nuostatus paragrafu, kuriuo nusakoma, kad pabėgėlis, pripažintas kaip toks viename iš Tarybai priklausančių kraštų, pripažįstamas ir kituose kraštuose ir jam negali būti tų kraštų įstaigų daromos kliūtys prašant leidimo darbui gauti arba leidimą prailginant.

Profesinio lavinimosi kursai Ingolstade

1955 m. kovo 6 d. Ingolstade prasideda nauji kursai įvairių amatų specialybei išmokti, kaip elektrikų, mechanikų, metalo darbininkų, siuvėjų, šaltkalvių ir t. t. Kursai ir pragyvenimas prie kursų esančiame bendrabutyje neišgalintiems yra nemokamas. Prašymų formulierai gaunami darbo biržose arba apskrities socialinės globos įstaigose /Arbeitsamt arba Kreisfürsorgeamt/. Jeigu šios įstaigos formulierų neturėtų, tai jų galima prašyti pačių kursų vadovybės antrašu:

Berufsausbildungsstätte, Ingolstadt.

Atlyginimai nacių persekiojimo aukoms

Svarbus šiam reikalui "Bundesentschädigungsgesetz" yra pakeistas 1954. 11. 24 d. ir pagal tą pakeitimą aukos savo pretenzijas gali užmelduoti dar iki 1955. X. 1 d. /žiūrėk BGBL. 1954 I S. 356/. Išleisti vykdymo nuostatai to įstatymo p. 14, kurie liečia aukos mirties atvejus ir nustato įpėdinių teises į pensiją. Greitu laiku bus išleisti nuostatai to įstatymo p. 15 vykdymui, kuriais nustatomas atlyginimas už sveikatos netekimą.

Iki 1955. IV. 1 d. numatoma išleisti įstatymo papildymą, kuriuo bus nusakyti atlyginimo atvejai užsienio pogrindžio veiklos aukoms, t. y. nukentėjusiems to pogrindžio veiklos dalyviams.

Emigravimo sąlygų sušvelninimas

JAV įstatymu "Public Law 770, Sec. 4" pakeičiami imigracijos 1952 įstatymo nuostatai baustiems nusikaltėliams, kurių įsileidimas į JAV buvo draudžiamas. Dabar tuo pakeitimu įsileidžiama į JAV nusikalte, jeigu jų bausmės buvo mažesnės kaip 6 mėn. kalėjimo arba piniginės bausmės iki 500 dol. vertės. Tokiems nusikaltėliams ateityje vizos bus duodamos, jeigu kitos imigracijos sąlygos bus išpildytos.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Mūsų mirusieji

Kūčių dieną, gruodžio 24 d. mirė, sulaukęs 69 m. amžiaus, Kiel-Friedrichsort lietuvių bendruomenės apylinkės ištikimas narys,

Mažosios Lietuvos Tarybos narys

HERMANAS GREČIAS

Velionis buvo susipratęs prūsų lietuvis, kilęs iš Labguvos, visada dalyvavęs lietuviškose organizacijose ir nesvyruodamas kovojęs už lietuvių gerą vardą. Velionis palaidotas vietos kapinėse.

Dillingeno ligoninėje š.m. sausio mėn. 4 d. mirė Dillingeno apylinkės narys

MEČISLOVAS VILČIKAS

Velionis buvo kilęs iš Tauragės apskr., gyveno tremtyje vienas, o Lietuvoje paliko žmoną ir dvi dukras. Mirė 48 m. amžiaus. Palaidotas Dillingeno R. Katalikų kapinėse.

Lietuvis filmų artistas

Vokiečių žurnalas "Film und Frau", aptardamas naują rimtą anglų filmą "Romeo ir Julija", iškelia vyriausią rolę vaidinusi jauną filmų artistą Laurence Harvey, įsakmiai pažymėdamas, kad jis savo kilme yra lietuvis. Filmas rodomas ir Vokietijoje.

Lietuvių-vokiečių draugijos reikalu

Klaipėdos vokiečių laikraštukas "Memeler Dampfboot" savo pirmame šių metų numeryje plačiau nupasakoja apie vokiečių-lietuvių draugijos įsteigimą ir reiškia pasigailėjimą, kad buvo užmiršti pakviesti Klaipėdos vokiečiai, kurių balsas šioje draugijoje turėtų būti išklausytas.

Šiame forume, kaip laikraštis rašo "jie galėtų daryti įtakos į susitarimui linkusius lietuvių sluogsnius ir nutildyti vokiečių-lietuvių susitarimo ardytojus, kurie savo pretenzijomis į Klaipėdos Kraštą ir Rytprūsių sritis vis iš naujo sabotuoja susiartinimą".

Kol Klaipėdos vokiečiai šioje draugijoje neatstovaujami, jų uždavinys būsias vokiečių dalyvius informuoti apie visus provokatoriškus lietuvių politikų ir publicistų pasisakymus dėl vokiečių sričių.

Pajieškojimas

Pranas Z u b r i c k a s jieško savo sūnaus Juozo Zubrickio, vedusio Lydią gim. Galinaitytę. Lietuvoje jo antrašas buvo Šakių apskr., Plioriškių kaimas.

Juozas Zubrickas prašomas kreiptis į Neustadto/Holst. apylinkės valdybą antrašu: Litauisches Komitee, /24b/ Neustadt/Holst., Vorderwieck 5-48.

Vedybų reikalu

Did. Britanijoje įsikūrę lietuviai viengungiai, taupiai ir tvarkingai gyvendami, pasistatę namus jieško lietuvių šeimininkės, sau gyvenimo draugės.

Lietuvės, įvairaus amžiaus, taip pat ir našlės su vaikais, gali kreiptis tuo reikalu antrašu: Litauisches Zentralkomitee, /17a/ Weinheim/Bergstr., Postfach 233,

nurodydamos savo amžių, šeimos stovį ir t.t.